

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 415/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. júna 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Katarínou Almášiovou, Advokátska kancelária JUDr. Gabriel Almáši, spol. s r. o., Niřová 3, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 2599/2012 a jeho uznesením z 2. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní a uznesení č. k. 16 Er 2599/2012-74 z 2. decembra 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 21. mája 2014 vzniesol sťažovateľ, ktorý má v konaní pred okresným súdom postavenie povinného, námietku zaujatosti voči súdному exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému. Dôvodom vznesenia námietky zaujatosti bola skutočnosť, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý bol zamestnancom spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. V exekučnom konaní vystupuje na strane oprávneného spoločnosť EOS KSI Slovensko, s. r. o., v mene ktorej koná advokát a konateľ [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ zistil, že v čase pracovného pomeru súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého v nebankovej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., bol advokát a konateľ spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o. (oprávnený), vopred predurčený a splnomocnený spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s. r. o., že bude konať za klientov spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., a bude za nich spisovať notárske zápisnice o uznaní záväzkov a súhlase s vykonateľnosťou, ďalej v mene klientov bude uzatvárať záložné zmluvy podľa § 552 Občianskeho zákonníka a zmluvy o zabezpečovacom prevode práva podľa § 553 Občianskeho zákonníka k nehnuteľnostiam v ich vlastníctve pre vznik záložného práva spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., vkladom do katastra nehnuteľností. Sťažovateľ taktiež zistil, že advokát a konateľ oprávneného [REDAKOVANÉ] vykonával a spisoval notárske zápisnice o uznaní záväzkov, na základe ktorých vykonával vklad do katastra nehnuteľností za klientov spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., pričom následne súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý taktiež zriaďoval exekučné záložné práva na tie isté nehnuteľnosti v tej istej veci pre spoločnosť POHOTOVOSŤ, s. r. o. Podľa zistení sťažovateľa [REDAKOVANÉ] vykonával tieto úkony od roku 2004, teda aj v čase, keď bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý zamestnancom spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. (sťažovateľ odkazuje na uznesenie

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 ECdo 46/2013; 7 ECdo 146/2013; rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžr 178/2011, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 1 CoE 141/2013).

3. Sťažovateľ je toho názoru, že je dokázaná existencia prepojenia medzi súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým a advokátom a konateľom oprávneného [REDAKOVANÉ], ktorí v rovnakom čase vykonávali určité funkcie pre tú istú spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Sťažovateľ je toho názoru, že vzhľadom na skutočnosti, keď súdy Slovenskej republiky odmietli priznávať nároky spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vykonávané súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], začal [REDAKOVANÉ] vykonávať funkciu konateľa pre spoločnosť EOS KSI Slovensko, s. r. o., za ktorú koná ako advokát a konateľ a ktorá si v exekučných konaniach vyberá na vykonanie exekúcie práve súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Sťažovateľ zastáva názor, že vznesenie námietky zaujatosti súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého je v tomto prípade dôvodné. Keďže sťažovateľ zistil túto skutočnosť až neskôr, nemohol podať námietky zaujatosti skôr, v čase doručenia upovedomenia o začatí exekúcie nemal sťažovateľ vedomosť o prepojení súdneho exekútora s konateľom oprávneného v exekučnom konaní. Nemohol preto podať námietku zaujatosti po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, ale podal ju bezodkladne potom, čo sa o zaujatosti súdneho exekútora dozvedel. Sťažovateľ splnomocnil a poveril na podanie námietky zaujatosti súdneho exekútora svoju manželku a udelil jej plnú moc 19. mája 2014. Manželka sťažovateľa na jeho pokyn doručila okresnému súdu námietku zaujatosti 21. mája 2014. Okresný súd výzvou č. k. 16 Er 2599/2012-54 vyzval manželku sťažovateľa, aby v lehote 15 dní v zmysle § 27 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) doložila do spisu listinný dôkaz preukazujúci získanie právnického vzdelania druhého stupňa. Vzhľadom na skutočnosť, že manželka sťažovateľa nemá právnické vzdelanie druhého stupňa, sťažovateľ doručil okresnému súdu 2. júna 2014 odvolanie plnej moci svojej manželke a súčasne oznámil, že na námietke zaujatosti súdneho exekútora, ktorá bola podaná 21. mája 2014, trvá a plne sa stotožňuje s jej obsahom. Výzvou z 5. novembra 2014 vyzval exekučný súd sťažovateľa, aby oznámil, kedy sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia súdneho exekútora. Sťažovateľ doručil

okresnému súdu oznámenie, že o dôvodoch vylúčenia súdneho exekútora sa dozvedel 19. mája 2014.

4. Okresný súd námietku zaujatosti súdneho exekútora zamietol, súdneho exekútora z vykonávania exekúcie nevytlúčil a vydal napadnuté uznesenie, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 16. januára 2015. Okresný súd odôvodnil svoje zamietnutie tým, že námietky sťažovateľa voči osobe súdneho exekútora nie sú dôvodné, a to z nasledujúcich dôvodov: Po prvé (i), sťažovateľ podal námietku zaujatosti súdneho exekútora oneskorene. Okresný súd konštatoval, že sťažovateľ sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia súdneho exekútora 19. mája 2014 a prvý deň, keď mohol vzniesť námietku zaujatosti, bol 20. máj 2014 a posledný deň lehoty na podanie námietky pripadol na 26. máj 2014. Okresný súd bol toho názoru, že povinný vzniesol námietku zaujatosti po uplynutí zákonnej lehoty, a to až 2. júna 2014, pretože podaná námietka zaujatosti doručená okresnému súdu 21. mája 2014 bola podaná a podpísaná manželkou povinného, ktorá nie je účastníčkou exekučného konania a nemožno ju považovať za zástupcu povinného v exekučnom konaní. Okresný súd ďalej uvádza, že podanie povinného z 30. mája 2014 doručené okresnému súdu 2. júna 2014, v ktorom povinný uvádza, že trvá na podanej námietke z 19. mája 2014 doručenej okresnému súdu 21. júna 2014, nemá deklaratórne účinky, t. j. že takéto vyjadrenie povinného nemožno posudzovať tak, že podal námietku zaujatosti súdneho exekútora už 21. mája 2014, naopak, text námietky zaujatosti manželky povinného z 21. mája 2014 sa stal na základe vyjadrenia povinného súčasťou námietky zaujatosti povinného až 2. júna 2014, keďže až vtedy prejavil povinný svoju vôľu vzniesť námietku zaujatosti súdneho exekútora. Po druhé (ii), sťažovateľ nepreukázal svoje tvrdenie. Okresný súd uvádza, že sťažovateľ nepreukázal svoje tvrdenie, že právny zástupca oprávneného bol zamestnancom spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., v čase, keď bol jej zamestnancom súdny exekútor. Okresnému súdu je známe, že súdny exekútor bol radovým zamestnancom spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., po obdobie približne jedného roka, súdny exekútor nebol v riadiacich ani výkonných funkciách spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., a právny zástupca oprávneného nebol zamestnancom spoločnosti, bol len určitú dobu právnym zástupcom.

5. S uvedenými tvrdeniami okresného súdu sťažovateľ nesúhlasí. Sťažovateľ prejavil svoju vôľu vzniesť námietku zaujatosti súdneho exekútora 19. mája 2014, kedy udelil plnú moc svojej manželke, aby za neho a v jeho mene podala a doručila okresnému súdu námietku zaujatosti súdneho exekútora podľa pokynov sťažovateľa. Bez udelenia plnej moci na podanie námietky zaujatosti súdneho exekútora by manželka povinného nemohla podať, podpísať a doručiť podanie a vôľu vzniesť námietku zaujatosti súdneho exekútora sťažovateľa exekučnému súdu, preto sťažovateľ odmieta úvahu exekučného súdu, že svoju vôľu prejavil až 2. júna 2014. Totiž až výzvou z 22. mája 2014, doručenou 30. mája 2014, sa sťažovateľ dozvedel, že ho manželka nemôže v exekučnom konaní zastúpiť v čase jeho neprítomnosti, až vtedy sa obrátil na advokáta, ktorý ho poučil, že v exekučnom konaní môže byť zastúpený len zástupcom s právnickým vzdelaním druhého stupňa, a vo výzve takéto poučenie absentuje. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ sa nemôže stotožniť s názorom okresného súdu a nie je pravdou, že svoju vôľu prejavil po prvýkrát až 2. júna 2014, keď svoju vôľu prejavil už pred spísaním a podaním námietky 19. mája 2014, aj keď na to splnomocnil svoju manželku. Už udelením plnej moci na spísanie vznesenej námietky svojej manželke sťažovateľ prejavil svoju vôľu. Sťažovateľ je toho názoru, že otázka, či je súdny exekútor zaujatý alebo nie je, pracovné zaradenie súdneho exekútora v spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., či bol v riadiacej, výkonnej alebo radovej funkcii, je nepodstatná, ako aj skutočnosť, či konateľ oprávneného bol právnym zástupcom tej istej spoločnosti ako aj súdny exekútor v tom istom čase, alebo vykonával funkciu vopred určeného a predformulovaného splnomocnenca tej istej spoločnosti ako aj súdny exekútor. Podstatné je, že súdny exekútor a konateľ oprávneného vykonávali pre tú istú spoločnosť v rovnakom čase približne podobné funkcie a vybrala si ich pre svoju podnikateľskú činnosť tá istá spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Okrem toho, že [REDAKOVANÉ] je právnym zástupcom oprávneného EOS KSI Slovensko, s. r. o., je aj konateľom oprávneného. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre viacnásobne konštatoval, že nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranne v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Inými slovami, súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je

nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže oprávnene vyvolať pochybnosti o jeho neustrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania. Ústavný súd ďalej judikoval, že nie je potrebné preukázať zaujatosť súdneho exekútora, ale postačí už samotné preukázanie existencie dôvodných pochybností o jeho nezaujatosti. Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom tej istej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., pre ktorú vykonával funkciu aj konateľ oprávneného, by podľa názoru sťažovateľa mala byť okolnosťou vylučujúcou súdneho exekútora z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje, že výklad a používanie ustanovení § 30 Exekučného poriadku musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Interpretáciou a používaním týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že poskytuje v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonosti pre účely zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov. Ďalej sťažovateľ poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci *Delcourt v. Belgicko*, v ktorom ESLP vyslovil názor, že spravodlivosť musí byť nielen poskytovaná, ale musí sa javiť, že je poskytovaná.

6. Sťažovateľ má podľa jeho záverov v zmysle už citovaného článku ústavy právo na spravodlivé súdne konanie. Skutočnosť, že súdny exekútor, ktorý vykonáva exekúciu, bol zamestnancom spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., v čase, keď aj konateľ oprávneného vykonával funkciu pre spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vzbudzuje dôvodné pochybnosti o zaujatosti súdneho exekútora v predmetnej exekučnej veci. Pojem neustrannosť sa v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru vzťahuje aj na orgány verejnej moci nezávisle od pojmu súd. Podľa ESLP ide aj o niektoré orgány, ktoré môžu vykonávať justičné funkcie a môžu sa považovať za súd v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru ESLP takýto orgán, ktorý čiastočne vykonáva funkcie súdu, musí byť nezávislý a neustranný. Skutočnosť predchádzajúceho prepojenia súdneho exekútora s konateľom oprávneného v tom istom čase pre tú istú spoločnosť vzbudzuje pochybnosti o neustrannosti predmetného súdneho exekútora a vzbudzuje pochybnosti o spravodlivom exekučnom konaní.

7. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd na základe uvedených skutočností skonštatoval, že okresný súd postupom a napadnutým uznesením porušil jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

8. Okresný súd napadnutým uznesením nevytlúčil súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z vykonávania exekúcie vedenej pod sp. zn. 16 Er 2599/2012, EX 10170/2012.

9. Okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil týmito právnymi závermi:

„Základným predpokladom pre vylúčenie súdneho exekútora na základe námietky zaujatosti vznesenej účastníkom exekučného konania je včasnosť jej podania. V Exekučnom poriadku je stanovená lehota na podanie námietky zaujatosti ako päťdňová, ktorá začína plynúť odo dňa, kedy sa účastník exekučného konania dozvedel o dôvode vylúčenia súdneho exekútora.

Z uvedeného dôvodu exekučný súd najprv skúmal, či bola námietka zaujatosti súdneho exekútora vznesená povinným včas.

Povinný sa o dôvodoch vylúčenia súdneho exekútora dozvedel dňa 19.05.2014 a prvý deň, kedy mohol vzniesť námietku zaujatosti, bol dňa 20.05.2014. Posledný deň lehoty na podanie námietky zaujatosti pripadol na deň 26.05.2014.

Exekučný súd má za to, že povinný vzniesol námietku zaujatosti po uplynutí zákonnej lehoty, a to až dňa 02.06.2014. Pokiaľ ide o podanie doručené súdu dňa 21.05.2014 podané a podpísané manželkou povinného [REDAKOVANÉ], nie je možné toto podanie považovať za účinne vznesenú námietku zaujatosti súdneho exekútora. [REDAKOVANÉ] totiž nie je účastníkom prebiehajúceho exekučného konania a zároveň ju nie je možné považovať ani za zástupcu povinného v exekučnom konaní v zmysle § 27 ods. 1 O.s.p. Vo veciach podľa

Exekučného poriadku je totiž podľa § 27 ods. 3 O.s.p. podmienkou zastúpenia zastúpenie advokátom. To neplatí, ak ide o blízku osobu účastníka konania a má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore právo. ■■■■■ je síce blízkou osobou povinného, avšak nedoložila súdu doklad, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Navyše exekučný súd uvádza, že aj z iných konaní vedených na tunajšom súde, mu je známa skutočnosť, že ■■■■■ nemá vysokoškolské právnické vzdelanie aspoň druhého stupňa.

Pokiaľ ide o podanie povinného zo dňa 30.05.2014 doručené exekučnému súdu dňa 02.06.2014, v ktorom uviedol, že trvá na podanej námietke zaujatosti a plne sa stotožňuje s jej obsahom, exekučný súd uvádza, že takéto podanie nemá deklaratórne účinky. Uvedené znamená, že takéto vyjadrenie povinného, nemožno posudzovať tak, že podal námietku zaujatosti súdneho exekútora už dňa 21.05.2014. Naopak, text námietky zaujatosti manželky povinného zo dňa 21.05.2014 sa stal na základe vyjadrenia povinného súčasťou námietky zaujatosti povinného až dňa 02.06.2014, nakoľko až vtedy prejavil povinný svoju vôľu vzniesť námietku zaujatosti súdneho exekútora.

Nakoľko povinný podal námietku zaujatosti súdneho exekútora oneskorene, exekučný súd rozhodol tak, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý nie je vylúčený z vykonávania exekúcie vedenej pod sp. zn. 16Er/2599/2012, EX 10170/12.

Navyše exekučný súd uvádza, že povinný nepreukázal svoje tvrdenie, že právny zástupca oprávneného bol zamestnancom spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. v čase, kedy bol zamestnancom uvedenej spoločnosti aj súdny exekútor. Exekučnému súdu z jeho rozhodovacej činnosti známe, že súdny exekútor bol rádovým zamestnancom spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. po obdobie približne jedného roka. Súdny exekútor nebol v riadiacich ani výkonných funkciách v spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Taktiež je exekučnému súdu známa skutočnosť, že právny zástupca oprávneného nebol zamestnancom spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ale bol po určitú dobu právnym zástupcom spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. na základe zmluvy o poskytovaní právnych služieb. Táto skutočnosť sama osebe nepredstavuje taký dôvod, pre ktorý by mal byť súdny exekútor vylúčený pre jeho zaujatosť. Vyššie uvedené skutočnosti nepredstavujú taký pomer súdneho exekútora

k právnemu zástupcovi oprávneného v zmysle § 30 ods. 1 E. P., pre ktorý by bolo možné mať pochybnosti o zaujatosti súdneho exekútora.“

III.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu

možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

IV.

12. Sťažovateľ namieta, že okresný súd neposkytol ochranu jeho ústavným procesným právam a napadnutým uznesením porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

14. Pri rozhodovaní orgánov verejnej moci (t. j. aj súdov) o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v konkrétnom právom upravenom procese je nevyhnutné akcentovať princípy demokratického právneho štátu formujúce každé konanie. Tieto princípy nachádzame v ústave v čl. 46 a nasl. (právo na súdnu a inú právnu ochranu), ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru (právo na spravodlivý proces).

15. Článok 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v čl. 46 až čl. 50 ústavy (I. ÚS 117/05). Podľa stálej judikatúry

ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu viazaného procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu, vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porov. v tomto zmysle IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07), najmä s ustanovením § 157 ods. 2 OSP, v ktorom sú upravené náležitosti odôvodnenia rozsudku.

16. Inak povedané, povinnosť súdu v rámci riadneho procesného postupu (t. j. v zmysle procesnoprávných predpisov) zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v ním rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie [a teda zároveň konkretizovať v odôvodnení rozhodnutia, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov súd vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; detailnosť a obsažnosť odôvodnenia rozhodnutia môže byť v špecifických prípadoch zákonom výslovne zúžená, napríklad vzhľadom na vyhovie všetkým účastníkom konania alebo vzdanie sa opravného prostriedku všetkými účastníkmi konania a pod. (porov. § 157 ods. 3 a 4 OSP)], obe vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, sú jedny zo základných znakov ústavne aprobovaného postupu súdu a ochranou účastníkov konania pred svojvôľou súdu.

17. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je, ako už bolo uvedené, taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné

otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a z ktorého musí byť zrejmé, že sa zaoberal a vyjadril k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na ním prerokúvanú vec.

18. Rozhodnutie všeobecného súdu musí obsahovať dostatok skutkových a právnych záverov, pričom tieto závery nesmú byť svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.

19. Na tomto mieste je nutné pripomenúť, že ústavný súd, ktorého úlohou je v zmysle čl. 124 ústavy ochrana ústavnosti, nie je alternatívnou a ani ďalšou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (podobne už II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). V dôsledku toho sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi (vrátane ich procesného postupu) s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť preto predmetom kontroly zo strany ústavného súdu zásadne len vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

20. Okresný súd založil napadnuté uznesenie na právnom názore, že sťažovateľ nepodal včas námietku zaujatosti súdneho exekútora, keďže námietku podanú manželkou sťažovateľa 21. mája 2014 „nie je možné toto podanie považovať za účinne vznesenú námietku zaujatosti súdneho exekútora“, keďže „██████████ totiž nie je účastníkom prebiehajúceho exekučného konania a zároveň ju nie je možné považovať ani za zástupcu povinného v exekučnom konaní v zmysle § 27 ods. 1 O.s.p.“.

21. Podľa § 27 ods. 1 OSP účastník sa môže dať zastúpiť aj ktoroukoľvek fyzickou osobou spôsobilou na právne úkony. Tento zástupca môže konať jedine osobne.

Podľa § 27 ods. 3 OSP v konaní podľa Exekučného poriadku sa zastúpenie podľa odseku 1 nepripúšťa. To neplatí, ak zástupca účastníka konania podľa odseku 1 má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore právo a účastník konania je jeho blízkou osobou.

22. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v postupe a v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia okresného súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.

23. Výklad a aplikácia právnych noriem týkajúcich sa právneho zastúpenia sťažovateľa ako povinného v exekučnom konaní na daný skutkový stav v sťažovateľovej veci, ako aj konštatácia, že podanie urobené prostredníctvom právneho zástupcu (manželky), kde toto právne zastúpenie nespĺňa zákonom predpísané náležitosti právneho zastúpenia účastníka exekučného konania (manželka hoci je osobou blízkou, ale bez právnického vzdelania), nie je možné toto podanie považovať za účinne vznesenú námietku zaujatosti, ústavný súd hodnotí ako ústavne udržateľné a súladné s princípmi determinujúcimi základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

24. Možno súhlasiť s právnym názorom okresného súdu, že sťažovateľ vzniesol platne a účinne námietku zaujatosti po uplynutí zákonnej 5-dňovej lehoty (§ 30 ods. 5 Exekučného poriadku), a to až 2. júna 2014. Sťažovateľ sa o dôvodoch vylúčenia súdneho exekútora dozvedel podľa vlastných slov 19. mája 2014 a prvý deň, kedy mohol vzniesť námietku zaujatosti, bol 20. máj 2014. Posledný deň lehoty na podanie námietky zaujatosti pripadol na 26. máj 2014.

25. Čo sa týka námietky sťažovateľa, že vôľu vzniesť námietku zaujatosti súdneho exekútora prejavil už 19. mája 2014 udelením plnej moci manželke, ústavný súd dodáva, že prejav vôle spočívajúci v uplatnení námietky zaujatosti súdneho exekútora vyvolávajúci zamýšľané právne účinky musí byť ako právne perfektný podaný v 5-dňovej lehote podľa

§ 30 ods. 5 Exekučného poriadku na príslušný exekučný súd (resp. poštovú prepravu). Takúto právne perfektnú námietku zaujatosti sťažovateľ uplatnil až 2. júna 2014.

26. K sťažovateľovmu argumentu, že o práve byť právne zastúpený v exekučnom konaní buď advokátom, alebo osobou blízkou s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v odbore právo (§ 27 OSP) sa dozvedel až z výzvy okresného súdu a následnej konzultácie s advokátom, ústavný súd konštatuje, že podľa § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná. Sťažovateľom uvedený argument sa v týchto intenciách javí byť zjavne neopodstatnený.

27. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd uzatvára, že právne závery okresného súdu a odôvodnenie napadnutého uznesenia nie je možné hodnotiť ako arbitrárne alebo zjavne nelogické a je nutné ich považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať.

28. Z toho dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2015